

Notat

KOMMENTERET HØRINGSOVERSIGT

vedrørende

Forslag til lov om ændring af udlændingeloven, straffeloven, lov om aktiv socialpolitik, repatrieringsloven og forskellige andre love

(Initiativer til beskyttelse af børn imod vold og negativ social kontrol, indførelse af regler om fleksibel udbetaling af hjælp til repatriering og hjemrejsestøtte m.v.)

1. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 10. november 2021 til den 8. december 2021 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Advokatrådet (Advokatsamfundet), Amnesty International, Ankestyrelsen, ASE, ATP, Barnets Tarv Nu, Bedsteforældre for Asyl, Beskæftigelsesrådets Ydelsesudvalg, Bryd Tavsheden, Børnerådet, Børnesagens Fællesråd, Børne- og Kulturchefforeningen, Børns Vilkår, Centralorganisationernes Fællesudvalg CFU, Danes Worldwide, Danish Biometrics, Danmarks Biblioteksforening, Danmarks Lærerforening, Danmarks Rejsebureau Forening, Danner, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Flygtningehjælp, DFUNK – Dansk Flygtningehjælp Ungdom, Dansk Handicaporganisation (DSI), Dansk Missionsråd, Dansk Socialrådgiverforening, Dansk Tyrkisk Islamisk Stiftelse, Dansk Ungdoms Fællesråd, Danske Advokater, Danske Handicaporganisationer, Danske Rederier Danske Revisorer, Datatilsynet, Den Danske Dommerforening, Den Danske Helsinki-Komité for Menneskerettigheder, Den Katolske Kirke i Danmark, Det Centrale Handicapråd, Det Danske Spejderkorps, Det Kriminalpræventive Råd, DFUNK – Dansk Flygtningehjælp Ungdom, DIGNITY – Dansk Institut Mod Tortur, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, DUI-LEG og Virke, Etnisk Ung, Exitcirklen, Familieretshuset, Finans Danmark, Finansrådet, Flygtningenævnet, Folkehøjskolernes Forening i Danmark, Foreningen af Offentlige Anklagere, Foreningen af Udlændingeretsadvokater, Foreningen Far til støtte for børn og forældre, Foreningen Grønlandske Børn, Foreningen Mor, ForældreLANDSforeningen, Foreningen af Institutionschefer og Områdechefer m.fl., Foreningen af kommunale sociale-, sundheds, og arbejdsmarkedschefer i Danmark, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Foreningen Danske Revisorer, FSR – danske revisorer, Færøernes Landsstyre, Naalakkersuisut (Grønlands Selvstyre), HK/Danmark, Hjælp Voldsofre, Indvandrermedicinsk klinik, Odense Universitetshospital, Indvandrerrådgivningen, Institut for Menneskerettigheder, Jobrådgivernes brancheforening, Justitia, Kirkernes Integrationstjeneste, KL – Kommunernes Landsforening, Knud Vilby (på vegne af Fredsfonden),

Udlændinge- og
Integrationsministeriet

27. januar 2022

Udlændinge- og
Integrationsministeriet

Slotsholmsgade 10
1216 København K

Tel. 6198 4000
Mail uim@uim.dk
Web www.uim.dk

CVR-nr. 36977191

Sags nr. 2021-13046
Akt-id 1831411

Kommunernes Revision, Kriminalforsorgsforeningen, Kristelig Arbejdsgiverforening, Kristelig Fagbevægelse, Kvininfo, Kvindernes Internationale Liga for Fred og Frihed (Kvindefredsligaen), Københavns Universitet (Det Juridiske Fakultet), Landsforeningen Adoption & Samfund, Landsforeningen af Fleks- og skånejobbere, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Landsforeningen af nuværende og tidligere psykiatribrugere, Landforeningen for førtidspensionister, Landsforeningen "Et barn To forældre", Landsforeningen KRIM, Landsforeningen SIND, Landsklubben af socialrådgivere ansat i Kriminalforsorgen, Landsorganisation af kvindekrisecentre (LOKK), Mellempolitisk Samvirke, Mødrehjælpen, Offerrådgivningen i Danmark, OMEP, Plums Fond for fred økologi og bæredygtighed (Tidl. Fredsfonden), PRO-Vest, Præsidenten for Vestre Landsret, Præsidenten for Østre Landsret, Red Barnet, RED Rådgivning, Reden Stop Kvindehandel, Refugees Welcome, Retspolitisk Forening, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Røde Kors, Rådet for Etniske Minoriteter, Rådet for psykisk sårbare på arbejdsmarkedet, Rådet for Socialt Udsatte, Samarbejdsgruppen om Børnekonventionen, Samtlige byretter, SAND, SOS Racisme, Søstre mod vold og kontrol, Udbetaling Danmark, Udlændingenævnet, Ungdommens Røde Kors, Udviklingshæmmedes Landsforbund, UNICEF Danmark, United Nations Women, VIVE, Ægteskab uden grænser, Ældresagen, Aalborg Universitet (Juridisk Institut), Aarhus Universitet (Juridisk Institut), 3F og 3F Privat Service, Hotel og Restauration (3F PSHR).

Lovudkastet har desuden i perioden fra den 18. november 2021 til den 8. december 2021 været sendt i høring hos landets kommuner.

Følgende har afgivet høringssvar, men ikke haft bemærkninger til lovudkastet:

Ankestyrelsen, Børnesagens Fællesråd, Centralorganisationernes Fællesudvalg, Familieretshuset, Foreningen af Offentlige Anklagere, Flygtningenævnet, Kristelig Fagbevægelse og Rådet for Psykisk Sårbare på Arbejdsmarkedet.

Vestre Landsret og Østre Landsret har ikke ønsket at udtale sig om lovudkastet.

Efter høringsperioden har Udlændinge- og Integrationsministeriet endvidere modtaget et brev fra tidligere advokat Anders Chr. Jensen, der har fremsat bemærkninger til lovudkastet.

De modtagne høringssvar vedlægges.

Nedenfor gennemgås de indkomne høringssvar så vidt muligt opdelt efter den struktur, der er i lovforslagets bemærkninger. Under hvert emneområde angives de enkelte myndigheders og organisationers hovedsynspunkter og Udlændinge- og

Integrationsministeriets kommentarer hertil. Udlændinge- og Integrationsministeriets kommentarer til høringsvarene er anført i *kursiv*.

Bemærkninger af generel politisk karakter og bemærkninger, der ikke vedrører lovforslaget, indgår ikke i høringsoversigten. Udlændinge- og Integrationsministeriet kan for en fuldstændig gennemgang af samtlige synspunkter henvise til høringsvarene, som er sendt til Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integration.

1. Indkomne høringsvar

1.1. Generelle bemærkninger

1.1.1. Bemærkninger til det samlede lovforslag

Refugees Welcome bemærker, at der ikke er sammenhæng mellem lovforslagets emner, og at der foreslås ændringer i forskellige love, hvoraf nogle er rent praktiske og ikke reelle ændringer, mens andre er betydningsfulde og kontroversielle. Refugees Welcome finder, at dette gør lovforslaget ugenomsigtigt og kan medføre, at folketingsmedlemmer stemmer for ændringer, de ikke går ind for, som mindre dele i en større pakke.

SOS Racisme bemærker, at lovforslaget fremstår som et sammensurium med skjulte dagsordener, og finder det problematisk, at der foreslås mange forskellige lovændringer fra forskellige ministerområder, og at alle lovforslagets emner ikke nævnes i høringsbrevet. SOS Racisme anfører, at de enkelte foreslåede lovændringer dermed kan blive overset og foreslår, at lovforslaget opdeles i mindre lovforslag.

Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker, at lovforslaget består af to hoveddele. Lovforslaget indeholder for det første forslag, der skal gennemføre aftalen indgået i juni 2021 mellem regeringen (Socialdemokratiet), Venstre, Dansk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti, Nye Borgerlige og Liberal Alliance om en række initiativer, der skal beskytte børn imod vold og forebygge, at børn vokser op i radikaliserede miljøer eller udsættes for negativ social kontrol. Dette kræver ændring af udlændingeloven, straffeloven og en række love på Beskæftigelsesministeriets område. Lovforslaget har for det andet til formål at skabe mulighed for at imødegå nogle af de udfordringer, der er med at udbetale hjælp til repatriering og hjemrejsестøtte til udlændinge, der repatrierer til lande, hvortil udbetalingen af ydelserne er vanskeliggjort væsentligt af, at finansielle transaktioner ikke gennemføres til det pågældende land fra danske pengeinstitutter. Det vil pt. sige Syrien og Iran. Endelig indeholder lovforslaget en række mindre tekniske ændringer af bl.a. udlændingeloven og hjemrejseloven.

1.1.2. Initiativer til beskyttelse af børn imod vold og negativ social kontrol.

Dansk Social Rådgiverforening mener klart, at der skal sanktioneres for udøvelse af vold mod børn og unge, børnebortførelser, genopdragelsesrejser, tvangsægteskaber, religiøse vielser af mindreårige og tildækningstvang, men understreger, at beskyttelse af børn ikke sikres ved mere straf, større usikkerhed ved opholdsholdsgrundlaget eller ved økonomisk straf. Dansk Socialrådgiverforening støtter derfor ikke lovforslaget.

Det Kriminalpræventive Råd finder, at lovforslagets initiativer kan have en negativ marginaliserende effekt. Det Kriminalpræventive Råd anbefaler, at anvendelsen af utraditionelle straffereformer overvejes nøje, og at straf ikke står alene. Rådet nævner social- og udviklingsorienterede forebyggelsesindsatser, tilgange med fokus på inklusion og støtte samt specialiseret psykologisk behandling.

Hjælp Voldsofre er meget tilfredse med, at der er fokus på beskyttelse af børn mod vold, men anfører, at det er tvivlsomt, om det øgede fokus på sanktionering overhovedet har/får nogen effekt i relation til at reducere problemet med vold mod børn i indvandrerfamilier. Hjælp Voldsofre opfordrer til, at der sideløbende sættes ind med massivt forebyggende arbejde og intens opfølgning i de ramte familier efter, at diverse sanktioner er iværksat.

Lev Uden Vold finder ikke, at lovforslagets initiativer er hensigtsmæssige i forhold til at forebygge vold mod børn i hjemmet og opfordrer i stedet til, at børn gives bedre handlemuligheder for at få voldsfaglig hjælp, og at kommunerne sætter ind og hjælper forældre. Lev Uden Vold støtter derfor ikke lovforslaget.

Red Barnet er enige i, at intet barn skal vokse op i hjem, hvor deres sikkerhed og udvikling er i fare, og har forståelse for flere dele af lovforslaget. Red Barnet er dog bekymret over lovforslagets fokus på skærpede straffe og andre retsfølger over for forældre som middel til adfærds- og holdningsændringer. Red Barnet anfører, at sådanne retsfølger får karakter af tillægsstraffe, som belaster familien og ikke er i overensstemmelse med barnets tarv eller ret til et harmonisk familieliv. Red Barnet efterspørger, hvordan man vil støtte familien socialt, styrke barnet og sikre, at barnet oplever at blive hørt og få oprejsning og anerkendelse.

Refugees Welcome er enige i, at børn ikke må udsættes for vold, tvang, negativ social kontrol eller nogen former for overgreb, men bemærker, at de foreslåede lovændringer ikke kun straffer forældrene, men også børnene selv. Refugees Welcome anfører, at fængsel, fratagelse af ydelser og begrænsning af rettigheder rammer hele familien og opfordrer i stedet til støttetiltag i udsatte familier såsom mentorordninger, kurser, information og rådgivning.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig tilkendegivelserne fra Dansk Social Rådgiverforening, Det Kriminalpræventive Råd, Hjælp Voldsofre, Lev Uden Vold, Mødrehjælpen, Red Barnet, og Refugees Welcome. Ministeriet bemærker, at lovforslaget skal gennemføre aftalen indgået i juni 2021 mellem regeringen (Socialdemokratiet), Venstre, Dansk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti, Nye Borgerlige og Liberal Alliance om en række initiativer, der skal beskytte børn imod vold og forebygge, at børn fra indvandrerfamilier vokser op i radikaliserede miljøer eller udsættes for negativ social kontrol.

Ministeriet bemærker desuden, at lovforslaget skal ses som et af flere tiltag i arbejdet mod negativ social kontrol, og at der allerede i dag eksisterer en omfattende forebyggende indsats. Regeringen lægger stor vægt på at forebygge og bekæmpe æresrelaterede konflikter og negativ social kontrol med henblik på bl.a. at sikre, at alle – også børn, unge og kvinder af anden etnisk herkomst end dansk – vokser op med lige muligheder og har friheden til at bestemme, hvordan de ønsker at leve deres liv, herunder hvem de f.eks. vil være venner med, om de vil tage en uddannelse og søge et job, hvem de vil giftes med, og om de vil skilles.

Styrelsen for International Rekruttering og Integration understøtter f.eks. kommunernes og civilsamfundets arbejde med forebyggelse af æresrelaterede konflikter og negativ social kontrol gennem bl.a. rådgivning og kurser. Styrelsen bistår således kommunerne med udvikling af beredskabsplaner/arbejdsgrupper i forhold til håndtering af æresrelaterede sager samt etablering af kommunale handlingsplaner for området og opkvalificerer fagfolk i opsporing og håndtering af æresrelaterede problematikker. Styrelsen har desuden etableret et nationalt team af sikkerhedskonsulenter, der skal styrke sikkerheden for borgere, der er udsat for æresrelaterede konflikter og negativ social kontrol. Sikkerhedskonsulenterne yder generel sparring samt rådgivning i konkrete sager, herunder udarbejdelse af risikovurderinger. Styrelsen har herudover i regi af National handlingsplan til forebyggelse af æresrelaterede konflikter og negativ social kontrol iværksat en række holdningsbearbejdende indsatser, ligesom styrelsen har igangsat kampagner til den direkte målgruppe af personer udsat for negativ social kontrol. Derudover har styrelsen udarbejdet en række publikationer til fagpersoner, der arbejder med forebyggelse af æresrelaterede konflikter og negativ social kontrol, herunder en håndbog, et metodehæfte samt en videnskortlægning. Indsatsen indbefatter inddragelse af en række myndigheder og organisationer som f.eks. kommuner, politi, ministerier og private NGO'er samt frivillige foreninger.

Regeringen besluttede i 2020 at videreføre kerneopgaverne i Styrelsen for International Rekruttering og Integration i relation til forebyggelse af æresrelaterede konflikter, negativ social kontrol og ekstremisme, ligesom der med finanslovsaftalen for 2021 og Aftale om udmøntning af reserven til foranstaltninger på social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet (SSA-reserven) 2021-2024 er afsat

midler til bl.a. konkrete initiativer mod negativ social kontrol, herunder en finanslovsramme på 10 mio. kr. årligt i perioden 2021-2024.

Det er en stor prioritet for regeringen at hjælpe dem, der udsættes for negativ social kontrol, og det er derfor et område, regeringen løbende har stort fokus på.

Retspolitisk Forening bemærker, at vold i hjemmet mod børn og anden misrøgt kræver handling, men mener, at de foreslåede lovændringer er så ensidigt målrettede ikke-etniske danske familier, at de fører til diskriminering og ikke tilgodeser "barnets bedste". Retspolitisk Forening støtter derfor ikke de foreslåede ændringer af udlændingeloven, straffeloven og lov om aktiv socialpolitik.

Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker hertil, at initiativerne, der skal beskytte børn mod vold i nære relationer, vil gælde for alle uanset etnisk baggrund. Dette omfatter både initiativerne om skærpelse af straffen for gentagen vold, for mishandling og grov vold begået mod et barn af en person i eller nært knyttet til barnets husstand og indførelse af sanktionerne i ydelsessystemet, der gælder for alle personer, der er straffet for vold eller grov vold mod børn i nære relationer.

1.2. Udelukkelse fra tidsbegrænset opholdstilladelse ved straf for visse grove straffelovsovertrædelser

Dansk Flygtningehjælp bemærker, at det er vigtigt at værne om muligheden for at opnå tidsbegrænset opholdstilladelse og mener derfor ikke, at socialfaglige, kulturelle og integrationsmæssige udfordringer skal løses ved at indsnævre muligheden for tidsbegrænset opholdstilladelse.

Foreningen af Udlændingeretsadvokater bemærker, at det i urimelig grad vil gå ud over indvandrerbørn, hvis vandelskravet skærpes ved tidsbegrænset opholdstilladelse. Hvis forældrene afskæres fra tidsbegrænset opholdstilladelse, vil de pågældende og deres børn tillige afskæres fra eksempelvis senere at kunne opnå dansk statsborgerskab. Foreningen af Udlændingeretsadvokater anfører desuden, at skærpelsen derudover vil bevirke en dobbelt straf for udlændinge i forhold til danskere, der "kun" får fængselsstraffe.

Red Barnet efterspørger en mere effektiv og præventiv social indsats rettet mod ikke bare barnet, men hele familien, end at vandelskravet ved tidsbegrænset opholdstilladelse skærpes.

Refugees Welcome bemærker, at børnebortførelser, genopdragelsesrejser, tvangsægteskaber og tildækningstvang, som foreslås omfattet af vandelskravet, ikke kan sammenlignes med grov vold, da forholdene indebærer en gråzone

mellem frivillighed og tvang, og at overtrædelser af disse forhold og udregningen af straf derfor overvejende bør bero på et skøn.

SOS Racisme bemærker, at det er uproportionalt at udelukke folk fra tidsbegrænset opholdstilladelse, fordi de har fået en fængselsdom på 60 dage for vold i nære relationer.

Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker, at det er regeringens opfattelse, at der skal stilles høje krav til udlændinges evne og vilje til at integrere sig i det danske samfund, og at det ikke skal accepteres, hvis en udlænding udsætter sine børn for negativ social kontrol.

Det er derfor en del af aftalen indgået mellem regeringen (Socialdemokratiet), Venstre, Dansk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti, Nye Borgerlige og Liberal Alliance, at en udlænding fremover skal udelukkes fra at få tidsbegrænset opholdstilladelse i Danmark, hvis vedkommende er idømt en ubetinget straf af mindst 60 dages fængsel for overtrædelse af straffelovens bestemmelser om børnebortførelser, genopdragelsesrejser, tvangsægteskaber, religiøse vielser af mindreårige og tildækningstvung.

1.3. Skærpelse af karensreglerne for familiesammenføring med børn

Amnesty International anfører, at ti år er lang tid for et barn at være adskilt fra sin mor eller far i Danmark – især hvis retten til privat- og familielivet ikke kan opretholdes i familiens oprindelsesland på grund af risiko for forfølgelse. Amnesty International bifalder formålet om at ville beskytte børnene, men understreger, at der altid skal foretages en proportionalitetsafvejning i forhold til retten til privat- og familielivet og statens ret til at regulere indvandringen. Hver enkelt sag skal vurderes konkret og individuelt og barnets tarv skal være i fokus.

Børnerådet bemærker, at der ikke er evidens for, at stramninger på udlændingeområdet har en forebyggende effekt i forhold til at beskytte mindreårige. Børnerådet finder, at nægtelse af familiesammenføring ikke er den mest hensigtsmæssige sanktion, da det ikke kun er gerningsmanden, der straffes, men potentielt kan påvirke en hel familie, herunder en bred gruppe af børn. Børnerådet opfordrer til, at der foretages en fyldestgørende afdækning af, hvilke børn der potentielt bliver påvirket af lovgivningen. **Børnerådet** fraråder, at der indføres yderligere stramninger på udlændingeområdet, og opfordrer til, at kommunerne gives de rette værktøjer til at handle på en bekymring omkring et barn, der er på vej på en ufrivillig udlandsrejse, f.eks. ved at ændre sociallovgivningen.

Foreningen af Udlændingeretsadvokater bemærker, at en skærpelse af karensperioden for familiesammenføring vil gå ud over de herboende forældre og ikke mindst barnet/børnene, hvilket reelt kan komme til at virke som en utilsigtet hindring for børnenes familiesammenføring med forældrene, hvilket formentlig ikke har været tiltænkt fra lovgivers side. Foreningen af Udlændingeretsadvokater påpeger endvidere, at den foreslåede ændring givetvis er i uoverensstemmende med Børnekonventionen og i strid med Menneskerettighedskonventionens artikel 8 om retten til familieliv og bør udgå af lovforslaget.

Red Barnet anfører, at det vil kunne have alvorlige konsekvenser for børnene i familien, hvis forældrene udelukkes fra at få familiesammenføring med børn. De børn, der måtte være tale om at sammenføre til Danmark, ender med at være afskåret fra deres forældre i en stor del af deres opvækst. Red Barnet bemærker, at dette vil være en straf, som er helt uforholdsmæssig i forhold til det, som regeringen angiver at ville opnå og beskytte ved disse regler. Resultatet bliver en krænkelse af børnenes bedste, jf. Børnekonventionen 3, og af deres ret til familieliv, jf. Børnekonventionen artikel 9. Red Barnet frygter, at de alvorlige familiære konsekvenser vil afholde børn, der er ved at blive sendt afsted på genopdragelsesrejse, fra at fortælle myndighederne om det.

Refugees Welcome bemærker, at den foreslåede ændring om at hindre familiesammenføring med andre børn i ti år pga. en sag med genopdragelsesrejse er at straffe ét barn for, hvad der er foregået mod et andet barn. Det bør i stedet i hver enkelt sag om familiesammenføring vurderes, hvad der er i barnets bedste interesse, og om der er en reel fare for, at dette barn ligeledes vil blive udsat for overgreb.

Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker, at det kan have alvorlige og vidtrækkende konsekvenser for et barn eller en ung, hvis barnet eller den unge sendes til udlandet til forhold, der kan bringe vedkommendes sundhed eller udvikling i alvorlig fare, f.eks. i forbindelse med såkaldte genopdragelsesrejser, hvor barnet eller den unge udsættes for vanrøgt eller vold, ikke modtager undervisning eller bliver socialt isoleret.

Det følger derfor af aftalen af juni 2021 mellem regeringen (Socialdemokratiet), Venstre, Dansk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti, Nye Borgerlige og Liberal Alliance, at karensreglen for familiesammenføring med børn skal udvides, således at der som udgangspunkt ikke kan gives familiesammenføring til et barn i en periode på ti år, hvis den herboende forælder eller dennes ægtefælle/samlever er idømt fængselsstraf for at sende et (andet) barn på genopdragelsesrejse i udlandet.

Ministeriet skal desuden bemærke, at karensreglen for familiesammenføring med børn ikke finder anvendelse, hvis ganske særlige grunde, herunder hensynet til

familiens enhed, taler derfor. Hvis det vil stride mod Den Europæiske Menneskerettighedskonvention eller FN's Børnekonvention at afslå familiesammenføring med et barn, vil barnet derfor blive meddelt familiesammenføring uanset karensreglen.

Ministeriet kan endvidere oplyse, at en række initiativer under Styrelsen for International Rekruttering og Integration understøtter indsatsen i forhold til at forebygge og håndtere ufrivillige udenlandsophold. Bl.a. yder sikkerhedskonsulenterne rådgivning i sager om ufrivillige udlandsophold til kommunale myndighedspersoner, borgere m.fl. Sikkerhedskonsulenterne hjælper med at afdække risiko i sager om ufrivillige udenlandsophold og skaber overblik over handlemuligheder i sagerne. Herudover bidrager sikkerhedskonsulenterne til at sikre en koordineret indsats mellem de forskellige myndigheder, der er involveret i sager om ufrivillige udlandsophold. Derudover kan nævnes Koordinationsheden for ufrivillige udlandsophold, der har til formål, at færre udsættes for ufrivillige udlandsophold, og at de, som er blevet sendt på ufrivillige udlandsophold, kan blive hjulpet tilbage til Danmark i videst muligt omfang. Enheden skal bidrage til, at myndigheder arbejder koordineret i sager, hvor en borger er i risiko for at blive sendt på et ufrivilligt udlandsophold samt i sager om hjembringelse og hjemkomst, hvor en borger er blevet sendt på et ufrivilligt udlandsophold.

Endvidere kan ministeriet oplyse, at regeringen (Socialdemokratiet), Enhedslisten, Radikale Venstre, SF, Alternativet, Venstre, Det Konservative Folkeparti, Liberal Alliance, Dansk Folkeparti og Kristendemokraterne i maj 2021 blev enige om reformen Børnene Først. Reformen skal hjælpe udsatte børn og familier tidligere og bedre end i dag. Det indgår som led i aftalen, at Styrelsen for International Rekruttering og Integration i samarbejde med Socialstyrelsen og Ankestyrelsen skal etablere et indsatsteam, der skal bidrage til at kvalificere kommunernes arbejde med underretninger og foranstaltninger vedrørende børn med ikke-vestlig baggrund. Indsatsteamet vil have særligt fokus på at understøtte kommunernes arbejde med sager om æresrelaterede konflikter og negativ social kontrol, herunder sager om ufrivillige udenlandsophold. Endelig kan det nævnes, at Styrelsen for International Rekruttering og Integrations netværksmøder for kommunale fagpersoner understøtter videndeling om god praksis og bidrager med nyeste viden om æresrelaterede konflikter og negativ social kontrol, heriblandt viden og erfaringer med at forebygge og håndtere sager om ufrivillige udenlandsophold.

1.3.1. Forholdet til EU-retten

Anders Chr. Jensen bemærker, at tyrkiske statsborgere efter artikel 9 i associeringsaftalen mellem EU og Tyrkiet og artikel 10 i Associeringsrådets afgørelse nr. 1/80 er beskyttet mod forskelsbehandling i forhold til unionsborgere, og at de foreslåede ændringer derfor ikke kan anvendes lovligt i forhold til tyrkiske

statsborgere. Anders Chr. Jensen anfører endvidere med henvisning til bl.a. standstill-klausulen i afgørelse nr. 1/80, at de foreslåede ændringer vil udgøre en krænkelse af EU-retten. Anders Chr. Jensen opfordrer derfor til, at det udtrykkeligt kommer til at fremgå af lovforslagets bemærkninger, at forslaget ikke gælder for tyrkiske statsborgere omfattet af associeringsaftalen.

Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker hertil, at den såkaldte stand-still klausul i Associeringsrådets afgørelse nr. 1/80 indebærer, at Tyrkiet og medlemsstaterne ikke må indføre nye begrænsninger for så vidt angår vilkårene for adgang til beskæftigelse for arbejdstagere og deres familiemedlemmer, som har opnået opholds- og arbejdstilladelse efter de nationale regler herom.

Efter EU-Domstolens faste retspraksis medfører dette, at en medlemsstat ikke kan indføre nye begrænsninger i adgangen til at opnå familiesammenføring med en tyrkisk statsborger omfattet af disse regler, medmindre begrænsningen er begrundet i et tvingende alment hensyn, er egnet til at sikre virkeliggørelsen af det forfulgte lovlige formål og ikke går videre end, hvad der er nødvendigt for at nå formålet. EU-Domstolen har endvidere fastslået, at sikring af en vellykket integration kan udgøre et sådant tvingende alment hensyn.

Herboende udlændinge, der som følge af manglende opfyldelse af udlændingelovens betingelser for familiesammenføring, herunder de i lovforslaget foreslåede skærper af vandelskravet og karenperioden for familiesammenføring med børn, meddeles afslag på familiesammenføring, har ved deres adfærd skabt en sådan tvivl om deres integrationsmæssige tilknytning til Danmark samt deres vilje til at integrere sig, at deres evne til at bidrage til integrationen af de familiemedlemmer, der kommer til Danmark, ikke kan anses for at være tilstrækkelig.

Det er på den baggrund Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at kravene er egnede til at sikre virkeliggørelsen af det forfulgte lovlige formål, og at kravene ikke går videre end nødvendigt for at sikre formålet. Det bemærkes i den forbindelse, at betingelserne for opnåelse af familiesammenføring kan fraviges, hvis ganske særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed taler derfor.

Udlændinge- og Integrationsministeriet finder endvidere ikke, at det generelle diskriminationsforbud i associeringsaftalens artikel 9 eller det specifikke diskriminationsforbud i artikel 10 i afgørelse nr. 1/80 er til hinder for forslagene.

Artikel 9 i associeringsaftalen fastsætter, at "al forskelsbehandling, der udøves på grundlag af nationalitet" er forbudt "inden for denne aftales anvendelsesområde og med forbehold af de særlige bestemmelser, som kan indføres i medfør af artikel 8". Artikel 10 i afgørelse nr. 1/80 udgør en sådan særlig bestemmelse og fastslår, at

tyrkiske arbejdstagere inden for afgørelse nr. 1/80's anvendelsesområde ikke må forskelsbehandles i forhold til EU-arbejdstagere, der er unionsborgere "for så vidt angår aflønning og de øvrige arbejdsvilkår". Diskriminationsforbuddet i artikel 10 i afgørelse nr. 1/80 er således afgrænset til at finde anvendelse på aflønning og øvrige arbejdsvilkår for tyrkiske arbejdstagere.

1.4. Skærpelse af straf for vold mod børn i nære relationer

Børnerådet er positive over for strafferetlige sanktioner i form af fængselsstraffe, så længe det kan være med til at forebygge eller forhindre, at børn bliver ofre for kriminalitet. Børnerådet bemærker dog, at der ikke er evidens for, at længere straf for vold i nære relationer vil forebygge eller forhindre vold mod børn. Derudover bemærker Børnerådet, at børn af fængslede generelt set har meget dårligere trivsel end andre børn. Børnerådet er desuden særligt betænkelige ved at stramme reglerne for vold i gentagelsestilfælde og anfører, at der i stedet skal sættes massivt ind med sociale foranstaltninger, så barnet beskyttes bedre mod den voldelige forælder. Børnerådet støtter ikke den foreslåede strafskærpelse.

Den Katolske Kirke bemærker, at der kan være tilfælde, hvor straf af forældrene kan virke destabiliserende på familielivet, især hvis lovovertrædelsen medfører f.eks. fængselsstraf, tvangsfjernelse af børn eller udelukkelse af opholdstilladelse eller statsborgerskab. Den Katolske Kirke anbefaler derfor, at der ved bedømmelsen af overtrædelsen hhv. strafudmålingen anlægges et skøn beroende f.eks. på grovheden af overtrædelsen, om overtrædelsen er begået i affekt, om familielivet ellers er sundt og stabilt og om relationerne mellem forældre og børn i øvrigt er kærlige og præget af omsorg.

Lev Uden Vold påpeger, at det er tvivlsomt, om en strafskærpelse af gentagende simpel vold i nære relationer og af vold eller mishandling vil have den ønskede signalværdi og præventive effekt.

Mødrehjælpen støtter op om, at der skal ydes bedre hjælp til børn, der udsættes for vold i hjemmet men bemærker, at der med lovforslaget er en risiko for, at børnene ikke får en bedre beskyttelse, men at straffen derimod vil gå ud over børnene. Mødrehjælpen opfordrer til indsatser, der tager udgangspunkt i barnets behov og muligheder, og at børn, der er udsat for vold, tilbydes behandling for volden uden samtykke fra den voldsudøvende forælder. Mødrehjælpen bemærker, at implementeringen af lovforslaget bør følges nøje med særligt fokus på, hvor mange tilfælde af vold i nære relationer, der opdages efter implementeringen, og hvilke konsekvenser det får for børnene, at deres forældre bliver straffet yderligere.

Red Barnet anfører, at der ikke er belæg for at antage, at skærpede straffe i sig selv forebygger eller bekæmper vold mod børn, da særligt børn af indsatte udgør en

sårbar gruppe, som udviser ringere trivsel end andre børn. Red Barnet bemærker, at der i stedet skal fokuseres på forebyggelse og på at sikre de sociale myndigheders ansvar for og evne til at forhindre, at forældre udsætter deres børn for gentagende vold.

Refugees Welcome bemærker, at den foreslåede ændring om øget straf med en tredjedel kun vil føre til forældre, der sidder længere tid i fængsel med deraf følgende social deroute.

SOS Racisme finder ikke, at den foreslåede ændring om øget straf med en tredjedel er hensigtsmæssigt i forhold til at forebygge vold og tvang mod børn, men mener, at der i stedet må sættes mere på forebyggelse, uddannelse og samarbejde med forældre, omsorg for og behandling af de etniske minoriteter, der lider af f.eks. PTSD, ADHD, torturfølger, søvnbesvær, stress og psykisk sygdom.

Justitsministeriet har noteret sig bemærkningerne, men finder det imidlertid fortsat relevant og nødvendigt, at straffniveauet for vold mod børn i nære relationer skærpes, så straffen i højere grad, end tilfældet er i dag, afspejler den alvor, som forbrydelsen har.

1.5. Sanktioner i ydelsessystemet ved vold mod børn i nære relationer

Børnerådet bemærker, at der ikke er evidens for, at karantæneordninger i ydelsessystemet afholder nogen fra at begå kriminalitet eller forebygger gentagelsestilfælde, selvom der har været mulighed for at evaluere på allerede eksisterende ordninger. Børnerådet støtter ikke en udvidelse af en ordning, der ved ordningens oprettelse er blevet kritiseret for potentielt at virke kontraproduktivt. Særligt ikke når der ligefrem kan ses en sammenhæng mellem familiens økonomiske situation og risikoen for vold mod børn.

Institut for Menneskerettigheder bemærker, at familier, der modtager selvforsørgelses- og hjemrejseydelse samt overgangsydelse, lever under vanskelige økonomiske vilkår, og at det går hårdt ud over børnene. I lyset heraf er det instituttets vurdering, at det bør sikres, at en indskrænkning i ydelser over for en forsørger søges gennemført, så tiltaget ikke får yderligere negative konsekvenser for barnet/børnene.

Mødrehjælpen anfører, at en økonomisk straf til forældrene kun vil øge presset på børnene – utalt eller udtalt fra forældrenes side – for ikke at fortælle nogen om volden. Mødrehjælpen bemærker desuden, at de børn, der lever i vold, påtager sig skylden for volden, og hvis børnene pålægges skyld for, at familiens økonomi falder sammen, fordi de har fortalt om volden, vil det blot i endnu højere grad få børnene til at forsøge at skjule den vold, de udsættes for. Mødrehjælpen udtrykker derfor

stor bekymring ved at trække forældrene i ydelse og anfører, at det vil medføre, at færre børn, der lever i vold, opspores, hvilket vil være et enormt svigt af børnene.

Red Barnet bemærker, at en reduktion af sociale ydelser, risikerer at vanskeliggøre den dømte og dennes families situation, så den pågældende kan ende tilbage i kriminalitet. Red Barnet frygter endvidere, at de foreslåede lovændringer kan betyde, at endnu færre børn tør fortælle om volden, da barnet derved kan få ansvaret for, at familiens økonomi forværres. Red Barnet påpeger endvidere, at en dårlig økonomi kan eskalere volden og bruges som led i udøvelse af psykisk vold mod barnet. Efter Red Barnets opfattelse bør man i stedet støtte familien og den dømte med en række socialiserende tiltag. Red Barnet bemærker desuden, at det strider mod hensigten med Børnekonventionen, herunder artikel 3 om barnets bedste, at svække familiens – og dermed barnets – økonomiske råderum.

Refugees Welcome bemærker, at en 3-årig karensperiode før man kan modtage fuld kontanthjælp, folkepension, førtidspension eller arbejdsløshedsdagpenge og feriedagpenge går lige så meget ud over barnet. Refugees Welcome bemærker desuden, at det er urimeligt at nægte folk feriepenge, som de allerede har optjent, og dagpenge, som er en forsikringsordning.

Rådet for Socialt Udsatte bemærker, at den foreslåede udvidelse af karantæneordningen i ydelsessystemet vil medføre, at borgere, der modtager offentlige ydelser, straffes hårdere end borgere i arbejde, selvom de har begået samme forbrydelse. Rådet fraråder denne forskelsbehandling og anfører, at det ikke bør føre til straffeskærpelse, at man f.eks. er arbejdsløs, pensionist eller syg. Rådet for Socialt Udsatte anfører desuden, at sanktionen ikke kun vil ramme den dømte ydelsesmodtager, men også dennes børn og ægtefælle. På denne baggrund kan Rådet ikke støtte lovforslaget.

SOS Racisme bemærker, at det i høj grad vil gå ud over børnene at nedsætte diverse sociale ydelser. SOS Racisme foreslår i stedet, at man tidligt i fængselsperioden påbegynder en resocialiserende indsats og får udredt og behandlet evt. psykisk sygdom eller misbrug. SOS Racisme anbefaler endvidere, at de sociale myndigheder samtidig giver børnene den nødvendige behandling.

Udbetaling Danmark (UDK) har en række spørgsmål vedrørende fortolkning og administration af karantæneordningen samt nogle anbefalinger til præciseringer i lovforslaget.

3F bemærker, at hvis målet er at straffe personer, som udøver vold mod børn yderligere, må straffen/sanktionerne ske gennem straffeloven og ikke ved sanktioner i ydelsessystemet. Dagpengesystemet hviler på et forsikringsprincip, hvor medlemmer af en a-kasse har valgt at sikre sig en indtægt ved ledighed, og de

Øvrige offentlige ydelser er samfundets sociale sikkerhedsnet. De foreslåede karantæneordninger er indgribende foranstaltninger, som er udtryk for dobbelt straf, hvor den ekstra straf påføres personer efter, at de har afsonet deres dom. Karantæneordningerne vurderes endvidere på kanten af menneskerettighederne, da der konkret udøves forskelsbehandling af personer, som har udstået deres dom.

Beskæftigelsesministeriet har noteret sig de generelle tilkendegivelser fra Børnerådet, Institut for Menneskerettigheder, Mødrehjælpen, Red Barnet, Refugees Welcome, Rådet for Socialt Udsatte, SOS Racisme, Udbetaling Danmark og 3F. Ministeriet bemærker, at lovforslaget skal gennemføre aftalen indgået i juni 2021 mellem regeringen (Socialdemokratiet), Venstre, Dansk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti, Nye Borgerlige og Liberal Alliance om en række initiativer, der skal beskytte børn imod vold og forebygge, at børn fra indvandrerfamilier vokser op i radikaliserede miljøer eller udsættes for negativ social kontrol. Ministeriet bemærker endvidere, at personer omfattet af ordningen fortsat vil have adgang til grundlæggende forsørgelsesydelser på niveau med selvforsørgelses- og hjemrejseydelse samt overgangsydelse i karantæneperioden, hvis betingelserne for at modtage hjælp i øvrigt er opfyldt.

På baggrund af tilkendegivelsen fra 3F om, at karantæneordningerne vurderes på kanten af menneskerettighederne, bemærker ministeriet, at idet den foreslåede karantæneordning omfatter alle dømt efter straffelovens § 244, stk. 2, såfremt forholdet er begået mod en person under 18 år, eller § 245, stk. 1, 3. pkt., er der efter Beskæftigelsesministeriets opfattelse ikke tale om forskelsbehandling efter EMRK artikel 14 sammenholdt med artikel 1 i 1. tillægsprotokol til EMRK, og forslaget rejser derfor ikke spørgsmål i forhold til disse bestemmelser.

Beskæftigelsesministeriet har endvidere noteret sig spørgsmålene om fortolkning og administration af karantæneordningen samt anbefalingerne til præciseringer fra Udbetaling Danmark. Ministeriet kan i den forbindelse oplyse, at ordningen skal administreres på samme måde som den eksisterende karantæneordning for bandekriminelle. Til Udbetaling Danmarks anbefalinger om præciseringer kan ministeriet oplyse, at det efter høringsen er blevet præciseret i lovforslaget, at når pensionsudbetalingen genoptages med virkning fra den 1. i måneden før opholdets ophør i medfør af pensionslovens § 34, stk. 1, regnes perioden på 3 år dog fra dette tidspunkt. Herudover er det fremhævet i lovforslagets bemærkninger, at det ikke er et krav i forbindelse med afgørelsen om tilbagebetaling, at personen skal have modtaget den for meget udbetalte ydelse mod bedre vidende.

1.6. Fleksibel udbetaling af repatrieringsstøtte og hjemrejsestøtte

Dansk Flygtningehjælp bemærker, at den kontante udbetaling af hjælpen til repatriering i Danmark er forbundet med store sikkerhedsmæssige risici for den

enkelte borger, der skal rejse gennem flere lande med store kontantbeløb. Tilsvarende anfører Dansk Flygtningehjælp, at der er en juridisk risiko forbundet med at rejse med kontantbeløb af den størrelse, idet mange lande har begrænsninger for, hvor mange kontanter rejsende har tilladelse til at indføre i det pågældende land.

Finans Danmark bemærker, at det fremgår af lovforslagets bemærkninger i afsnit 2.5, at det forventes, at lovforslaget vil indebære, at hele beløbet til hjælp til repatriering og reintegrationsbistand vil kunne udbetales kontant i Danmark i forbindelse med udrejsen. Finans Danmark henleder i den forbindelse opmærksomheden på, at der for den enkelte person kan være en sikkerhedsrisiko forbundet med at medbringe meget store kontantbeløb både i Danmark og i det land, hvor den pågældende person repatrierer til. Derudover opfordrer Finans Danmark ministeriet til i det lovforberedende arbejde at undersøge, om der er risiko for, at den udrejsende risikerer at skulle aflevere kontanterne til grænsekontrollen ved indrejse på grund af nationale retningslinjer. Endvidere opfordrer Finans Danmark til, i relation til udbetalingen af kontante beløb i Danmark, at det afklares, hvilke krav der stilles til danske pengeinstitutters undersøgelser af risikoen for, at specifikke udbetalinger af repatrieringsstøtte anvendes til terrorfinansiering.

Kommunernes Landsforening bemærker, at rejser med kontantbeløb af den størrelsesorden, som ordningen lægger op til, kan udgøre en sikkerhedstrussel for borgeren, og at der er risiko for, at ordningen rygtes i de sanktionsbelagte lande, således at borgeren risikerer inddragelse af støtten ved ankomst til repatrieringslandet. Kommunernes Landsforening anfører desuden, at det er afgørende, at borgeren har mulighed for at rejse med store kontantbeløb på hele rejsen, herunder gennem transit i andre lande på vej til repatrieringslandet.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Dansk Flygtningehjælp, Finans Danmark og Kommunernes Landsforening. Ministeriet anerkender, at udrejse med store kontantbeløb kan være forbundet med visse risici. Ministeriet arbejder sideløbende på en række øvrige og mere langsigtede løsningsspor. Ministeriet bemærker i den forbindelse, at den foreslåede ordning er en midlertidig, frivillig ordning, der understøtter repatriering til sanktionsbelagte lande på baggrund af den stigende og fortsatte interesse for at repatriere til disse lande.

Dansk Flygtningehjælp bemærker desuden, at såfremt den samlede hjælp til repatriering og reintegrationsbistand udbetales inden udrejsen fra Danmark, må det formodes, at det i disse sager ikke vil være nødvendigt for kommunerne og Udbetaling Danmark at føre løbende kontrol med den pågældende, herunder opslag i Kriminalregisteret m.v.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Dansk Flygtningehjælp. Ministeriet skal bemærke, at lovforslaget – efter at et lovudkast har været i ekstern høring – er blevet tilrettet, således at det ikke efter det nu foreslåede vil være muligt at kapitalisere den samlede reintegrations- og hjemrejsebistand. Lovforslaget er dels tilrettet pga. hensynet til at sikre, at der ikke fremadrettet udrejser personer, som – på trods af den fleksible udbetaling af hjælp til repatriering/hjemrejsestøtte – fortsat har krav på at få udbetalt ydelser, mens de befinder sig i sanktionsbelagte lande, dels hensynet til, at der er tale om ydelser, som borgeren løbende opnår ret til, hvis de fortsat opfylder betingelserne herfor, og derfor ikke har et egentligt retligt krav på ved udrejsen. Desuden er formålet med den løbende bistand en løbende understøttelse af de pågældende, som ellers kan forventes at afholde sig fra at repatriere på grund af manglende forsørgelsesgrundlag i repatrieringslandet. Udbetaling Danmark vil således ikke skulle inddrages i sagsbehandlingen for så vidt angår den samlede kapitalisering af repatrierings- og hjemrejsestøtten, som foreslået i det lovudkast, der blev sendt i ekstern høring. Ministeriet bemærker desuden, at kommunerne ikke vil skulle føre løbende kontrol med den pågældende efter udrejsen, herunder foretage opslag i Kriminalregisteret m.v., når den pågældende benytter fleksibel udbetaling af hjælp til repatriering, idet den løbende kontrol knytter sig til efterfølgende udbetaling af den resterende rate af hjælp til repatriering og således ikke vil være relevant ved en samlet kapitalisering inden udrejsen fra Danmark.

Dansk Flygtningehjælp bemærker endvidere, at det under hensyn til frasigelsen af fortrydelsesretten ved beslutning om fleksibel udbetaling af hjælp til repatriering vil være afgørende for ordningen, at personer, der udviser interesse for at repatriere, i højere grad får mulighed for at foretage rekognosceringsrejser til repatrieringslandet af længere varighed, herunder ud over de otte uger, der på nuværende tidspunkt er normen.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Dansk Flygtningehjælp. Ministeriet kan oplyse, at det fremgår af Folketingstidende 1998-99, tillæg A, side 4511, at der i almindelighed kun kan ydes hjælp til kortvarige ophold på op til otte uger. Det fremgår dog videre af Folketingstidende 2017-18, tillæg A, L 196 som fremsat, at det omvendt følger, at kommunalbestyrelsen, såfremt særlige omstændigheder taler herfor, herunder om opholdet efter en konkret og individuel vurdering må anses for en væsentlig forudsætning i forhold til en eventuel senere bæredygtig repatriering, efter en konkret og individuel vurdering kan give tilladelse til længere ophold i hjemlandet eller det tidligere opholdsland ud over otte uger. Det vil således være op til den enkelte kommunalbestyrelse at vurdere, hvorvidt der er grundlag for at lade den pågældende borger foretage en rekognosceringsrejse af længere varighed end otte uger under hensynet til en

senere bæredygtig repatriering. Ministeriet finder således ikke anledning til at tilrette lovforslaget på baggrund af bemærkningen fra Dansk Flygtningehjælp.

Videre bemærker **Dansk Flygtningehjælp**, at det fremgår af lovforslaget, at Hjemrejsestyrelsen forventes at vil skulle påse den repatrierendes udrejse eller ledsage den repatrierende på dele af hjemrejsen. Dansk Flygtningehjælp understreger som følge heraf, at repatrieringsordningen er en frivillig ordning, og at Hjemrejsestyrelsens rolle kan give borgerne et indtryk af kontrol frem for et indtryk af frivillighed, som ordningen bygger på.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Dansk Flygtningehjælp. Ministeriet bemærker i den forbindelse, at den fleksible udbetaling af hjælp til repatriering er en frivillig ordning, som visse udlændinge vil kunne tilvælge under nærmere omstændigheder. Ministeriet bemærker endvidere, at det er ministeriets opfattelse, at der – uanset at repatrieringen og anvendelsen af fleksibel udbetaling er frivillig – er behov for at sikre ordningen bedst muligt mod misbrug. Ministeriet har derfor ikke fundet anledning til at ændre i lovforslaget på baggrund af bemærkningen.

Dansk Flygtningehjælp anfører endelig, at den foreslåede ordning om kapitalisering af den samlede hjælp til repatriering eller hjemrejsestøtte i Danmark forud for udrejsen ikke afhjælper udbetalingsproblematikken for de personer, som allerede er repatrieret, og som fortsat mangler at få den resterende del af ydelsen udbetalt.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Dansk Flygtningehjælp. Ministeriet er bevidst om, at den foreslåede kapitalisering af den samlede hjælp til repatriering eller hjemrejsestøtte i Danmark inden udrejsen ikke afhjælper udbetalingsproblematikken for de allerede udrejste personer, som fortsat mangler at få den resterende del af ydelsen udbetalt. Ministeriet arbejder fortsat på en række øvrige og mere langsigtede løsningsspor.

Finans Danmark foreslår, at det konsekvent fremgår af både lovteksten og de almindelige bemærkninger, at transaktionerne ikke kan gennemføres på grund af geografiske risikofaktorer, der potentielt indebærer en øget risiko for, at pengeinstituttet kan blive misbrugt til hvidvask/finansiering af terrorisme eller på grund af risiko for overtrædelse af sanktioner. Dette gælder også ved eventuel tilbagebetaling af repatriering m.v. Hertil kommer, at det ikke alene er sanktioner, men også andre forhold såsom kulturelt bestemte forhindringer, der kan vanskeliggøre transaktioner. I forlængelse heraf henvises der i § 14 a, stk. 1, specifikt til lande som Syrien og Iran. Finans Danmark bemærker, at det ikke kun er disse lande, der er berørt af internationale sanktioner og/eller af kulturelt bestemte forhindringer.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Finans Danmark. Ministeriet skal bemærke, at lovforslagets afsnit 2.5.1.4 og 2.5.1.5 indeholder en beskrivelse af reglerne i hvidvaskloven samt FN's og EU's sanktionsregimer. Ministeriet skal i øvrigt bemærke, at ministeriet er opmærksom på de udfordringer, som Finans Danmark nævner.

Finans Danmark bemærker, at det foreslås i repatrieringslovens § 14 a, stk. 1, at hjælp til repatriering og reintegrationsbistand undtagelsesvist kan udbetales på anden måde, hvis udbetalingen af ydelserne til hjemlandet, det tidligere opholdsland eller et land, hvortil den pågældende har nær familiemæssig tilknytning, er vanskeliggjort væsentligt af, at finansielle transaktioner ikke gennemføres til det pågældende land fra danske pengeinstitutter. Det er imidlertid ikke i lovforslaget nærmere specificeret, i hvilke situationer kravet om væsentlighed kan anses for opfyldt. Finans Danmark anbefaler, for at undgå fortolkningstvivl, at "væsentligt" udgår af ordlyden i de nye bestemmelser. Hertil bemærker Finans Danmark, at der i praksis ikke er alternative muligheder, hvis en transaktion er forhindret af hvidvasklovens krav eller internationale sanktioner.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Finans Danmark. Ministeriet skal generelt bemærke, at det er ministeriets opfattelse, at den foreslåede ordning undtagelsesvist bør finde anvendelse og derfor alene bør finde anvendelse ved repatriering til lande, hvor udbetaling af ydelserne er vanskeliggjort væsentligt af udfordringer med finansielle transaktioner til det pågældende land fra danske pengeinstitutter. Ministeriet skal desuden bemærke, at ministeriet vil specificere, hvilke lande den foreslåede ordning skal gælde for, i den bekendtgørelse, der udstedes i medfør af den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse. Såfremt det senere bliver aktuelt at ændre eller udvide adgangen til fleksibel udbetaling af hjælp til repatriering eller hjemrejsestøtte med øvrige lande, vil dette derfor kunne ske på bekendtgørelsesniveau. Ministeriet skal desuden bemærke, at ordlyden af den foreslåede § 14 a i repatrieringsloven såvel som den foreslåede § 8 a i hjemrejeloven er ændret efter, at udkastet til lovforslag har været i ekstern høring.

Finans Danmark opfordrer videre ministeriet til i det lovforberedende arbejde at tage stilling til, hvordan udbetaling af hjælp til repatriering m.v. i praksis skal kunne håndteres af banksektoren på trods af en eventuel formodning for finansiering af terrorisme. Finans Danmark mener, at myndighederne har et ansvar i at undersøge, om der kan være en potentiel risiko for terrorfinansiering ved at udbetale hjælp til repatriering til borgeren. Finans Danmark foreslår derfor, at i tilfælde, hvor myndighederne ved, at borgeren rejser hjem til et land med høj risiko for terrorfinansiering, bør PET underrettes og inddrages inden repatrieringsydelsen bevilges.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Finans Danmark. Ministeriet skal bemærke, at kommunalbestyrelsen efter gældende ret skal indhente en udtalelse fra politiet i forbindelse med afgørelse om hjælp til repatriering, hvis der er grund til at antage, at ansøgeren har til hensigt at deltage i aktiviteter i udlandet, som kan indebære eller forøge en fare for statens sikkerhed eller andre staters sikkerhed eller en væsentlig trussel mod den offentlige orden, jf. repatrieringslovens § 7, stk. 3, 2. pkt. Kommunalbestyrelsen kan endvidere træffe afgørelse om afslag på hjælp til repatriering, hvis der er grund til at antage, at ansøgeren har til hensigt at deltage i de nævnte aktiviteter, jf. repatrieringslovens § 7, stk. 2, 2. pkt. Ministeriet vil desuden arbejde videre med at afdække, hvorvidt der er behov for yderligere regulering af kontrol ved fleksibel udbetaling af støtten i forbindelse med udstedelsen af en bekendtgørelse i medfør af den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse.

Finans Danmark bemærker videre, at der i afsnittet om sanktioner alene henvises til EU og FN-sanktioner. Finans Danmark gør opmærksom på, at banksektoren også følger andre sanktionslister (OFAC, UK).

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Finans Danmark. Ministeriet skal bemærke, at lovforslaget i afsnit 2.5.1.5 i de almindelige bemærkninger ud over FN's og EU's sanktionsregimer også nævner, at man fra amerikansk side har listet bl.a. visse banker under egne unilaterale økonomiske sanktioner. Ministeriet finder på den baggrund, at bemærkningerne ikke giver anledning til tilpasning af lovforslaget på dette punkt.

Finans Danmark foreslår desuden, at det ikke kun vil være muligt at anvende den fleksible udbetaling i forbindelse med transaktioner til sanktionsbelagte lande, da udfordringerne ikke kun er afgrænset til sanktionsbelagte lande, ligesom området er dynamisk og hurtigt kan ændre sig.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Finans Danmark. Ministeriet skal bemærke, at ordningen er tiltænkt som et undtagelsesvist alternativ til den eksisterende ordning for de personer, der fremadrettet ønsker at repatriere til sanktionsbelagte lande. Såfremt det senere bliver aktuelt at ændre eller udvide adgangen til fleksibel udbetaling af hjælp til repatriering eller hjemrejsestøtte med øvrige lande, vil dette kunne ske på bekendtgørelsesniveau.

Videre bemærker **Finans Danmark**, at det på trods af forslaget om en fleksibel udbetaling ikke kan garanteres, at transaktioner omfattet af ordningen kan gennemføres, hverken kontant eller elektronisk, idet gennemførelsen beror på en konkret bedømmelse under iagttagelse af reglerne efter hvidvaskloven og internationale sanktioner. Hertil kommer, at de øvrige pengeinstitutter

(korrespondentforbindelser), som bistår med transaktionen, selvstændigt skal iagttage nationale regler og overholde internationale sanktioner mv.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Finans Danmark. Ministeriet skal bemærke, at ministeriet er opmærksom på de potentielle udfordringer, som Finans Danmark nævner.

Finans Danmark bemærker endelig, at det fremgår af lovforslagets bemærkninger i afsnit 2.5, at det er op til den enkelte person, om vedkommende ønsker at gøre brug af det frivillige tilbud om fleksibel udbetaling eller at repatriere på almindelige udbetalingsvilkår. Det er imidlertid ikke i lovforslaget afklaret, hvorledes repatrieringsstøtten udbetales, i tilfælde hvor personer ikke ønsker at tage imod tilbuddet. Finans Danmark opfordrer derfor til, at dette afklares nærmere enten i lovbemærkningerne eller i forbindelse med, at bemyndigelsen til at fastsætte nærmere regler udnyttes.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Finans Danmark. Ministeriet skal bemærke, at udbetalingerne af hjælp til repatriering og hjemrejsestøtte – såfremt den foreslåede ordning ikke tilvælges – vil følge de eksisterende udbetalingsvilkår om bl.a. udbetaling i to rater, som følger af henholdsvis repatrieringsloven og hjemrejsestøttebekendtgørelsen. Det vil derfor i et sådant tilfælde fortsat være op til henholdsvis kommunalbestyrelsen eller Hjemrejsestyrelsen at overføre støtten til de pågældende lande i overensstemmelse med de eksisterende regler. Ministeriet skal i den forbindelse bemærke, at der også aktuelt er udlændinge, der repatrierer til Syrien og i den forbindelse får første rate udbetalt. Ministeriet skal desuden bemærke, at der sideløbende arbejdes på en række mere langsigtede løsningsspor, der skal afhjælpe udbetalingsudfordringerne til sanktionsbelagte lande, som vil kunne være relevante for de pågældende, der ikke ønsker at benytte sig af den foreslåede ordning.

Kommunernes Landsforening bemærker, at der ikke af lovforslaget fremgår en klar ansvarsfordeling mellem kommunerne og Hjemrejsestyrelsen, og at dette bør adresseres tydeligere. Kommunernes Landsforening bemærker hertil, at Hjemrejsestyrelsen bør forestå udbetalingen af den samlede hjælp til repatriering og hjemrejsestøtte, herunder håndtere samarbejdet med relevante pengeinstitutter, ligesom det bør være Hjemrejsestyrelsens opgave at påse den repatrierendes udrejse eller ledsage den repatrierende på dele af hjemrejsen. Kommunernes Landsforening bemærker tilsvarende, at der ønskes en afklaring på, om en påset eller ledsaget udrejse er tilstrækkelig dokumentation for, at den pågældende er indrejst i repatrieringslandet, eller om det fortsat vil være et krav, at kommunerne anmoder om dokumentation for indrejse, f.eks. et fotografi af den repatrierede foran en kendt seværdighed i det pågældende repatrieringsland eller lignende.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Kommunernes Landsforening. Ministeriet skal bemærke, at den nærmere ansvarsfordeling mellem kommunerne og Hjemrejsestyrelsen forventes udmøntet i en bekendtgørelse udstedt i medfør af den i lovforslaget foreslåede bemyndigelsesbestemmelse. Ministeriet bemærker desuden, at der ikke vil blive fastsat regler om, at kommunerne vil skulle indhente dokumentation for den pågældendes indrejse i repatrieringslandet, når den pågældende benytter fleksibel udbetaling af hjælp til repatriering, idet denne kontrol knytter sig til denne efterfølgende udbetaling af den resterende rate af hjælp til repatriering og således ikke vil være relevant ved en samlet kapitalisering inden udrejsen fra Danmark.

Kommunernes Landsforening bemærker endvidere, at det er uklart, om pengeinstitutterne som følge af hvidvasklovgivningen reelt har mulighed for at udbetale kontantbeløb af den størrelsesorden, som ordningen lægger op til, og opfordrer til, at pengeinstitutternes rolle og muligheden for udbetalingen af store kontantbeløb afklares. Kommunernes Landsforening anfører desuden, at det bør garanteres, at pengeinstitutterne kan udbetale kontantbeløb i den valuta, som er relevant for den pågældende borger. Det vil således være relevant med forskellig valuta til brug for rejsen fra Danmark til det endelige repatrieringsland, herunder valuta til brug for evt. transaktioner i transitlande.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Kommunernes Landsforening. Ministeriet skal bemærke, at det vil bero på en konkret og individuel vurdering hos pengeinstitutterne, men det er ministeriets vurdering, at kapitaliseringen kan rummes inden for rammerne af den eksisterende hvidvaskningslovgivning. Ministeriet bemærker desuden, at den samlede kapitalisering af støtte forudsættes udbetalt i USD, der accepteres som valuta i mange lande verden over.

Kommunernes Landsforening spørger ind til, hvorvidt de borgere, der ikke er omfattet af fortrydelsesretten, herunder andre familiesammenførte udlændinge m.v., er omfattet af den foreslåede ordning om fleksibel udbetaling.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Kommunernes Landsforening. Ministeriet skal bemærke, at alle personer omfattet af repatrieringslovens personkreds er berettiget til at benytte sig af fleksibel udbetaling, under forudsætning af at de opfylder betingelserne i den foreslåede § 14 a i repatrieringsloven samt betingelserne i den bekendtgørelse, der udstedes i medfør af den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse. I de tilfælde, hvor pågældende har fortrydelsesret efter udlændingelovens § 17 a, er det for at hindre misbrug af ordningen en betingelse for at kunne benytte sig af den fleksible udbetaling af hjælp til repatriering, at den pågældende frasiger sig adgangen til at benytte fortrydelsesretten.

Dansk Flygtningehjælp bemærker, at det ikke er nærmere beskrevet i lovforslaget, hvordan man vil beregne den løbende, månedlige reintegrationsbistand, hvis der ikke er mulighed for at overføre reintegrationsbistanden efter udrejsen.

Kommunernes Landsforening ønsker en afklaring på, om og hvordan borgerne får udbetalt deres evt. løbende, månedlige reintegrationsbistand fra Udbetaling Danmark.

Udbetaling Danmark bemærker, at det er uklart, hvordan borgernes evt. sociale pension skal fradrages i reintegrations- og hjemrejsebistanden ved en samlet kapitalisering af bistanden i Danmark inden udrejsen, under hensyn til at der ikke på tilsvarende måde ses at være hjemmel til en samlet kapitalisering af den sociale pension. Udbetaling Danmark bemærker desuden, at såfremt Udbetaling Danmark inddrages i den fleksible udbetaling af reintegrations- og hjemrejsebistand, er der behov for mulighed for at opbevare borgernes persondata i en længere periode. Som udgangspunkt kasserer Udbetaling Danmark persondata, der ikke i henhold til arkivlovgivningen m.v. skal afleveres, når ydelsessagen har været afsluttet i en kortere årrække. Da den samlede udbetaling af reintegrations- og hjemrejsebistand reelt dækker over en ydelse, der skulle havde været udbetalt i 5 år eller livsvarigt, vil der som udgangspunkt være behov for at opbevare persondata på ydelsessagen i en længere periode for at sikre, at den samlede reintegrations- eller hjemrejsebistand ikke udbetales til borgeren flere gange. Udbetaling Danmark bemærker i øvrigt, at Udbetaling Danmark én gang årligt anmoder modtagere af reintegrations- og hjemrejsebistand om en bekræftelse på, at de pågældende fortsat opfylder betingelserne for at modtage reintegrations- og hjemrejsebistand, herunder en bekræftelse på, at de pågældende fortsat er i live, samt oplysninger om evt. ægtefælles indkomst. Udbetaling Danmark formoder, at denne forpligtelse bortfalder ved en samlet kapitalisering af reintegrations- og hjemrejsebistanden i Danmark inden udrejsen. Tilsvarende formoder Udbetaling Danmark, at der ikke skal indhentes oplysninger om en evt. ægtefælles indkomst, hvis ægtefællen fortsat er bosiddende i Danmark. Udbetaling Danmark bemærker tilsvarende, at Udbetaling Danmark én gang årligt i tre år er forpligtet til at indhente oplysninger fra Kriminalregisteret om evt. strafbare forhold begået af modtageren af reintegrations- og hjemrejsebistanden. Udbetaling Danmark formoder, at denne forpligtelse tilsvarende bortfalder ved en samlet kapitalisering af reintegrations- og hjemrejsebistanden. Udbetaling Danmark bemærker videre, at det ikke fremgår af lovforslaget, hvorvidt Udbetaling Danmark skal inddrages i forbindelse med beregningen af den fleksible udbetaling af repatrierings- og hjemrejsestøtte, eller om den samlede kapitaliserede støtte beregnes og udbetales af kommunerne eller Hjemrejsestyrelsen. Udbetaling Danmark anfører videre, at det forekommer mest effektivt, hvis beløbene både udregnes og udbetales af den samme myndighed og

henviser til, at denne opgave håndteres af kommunerne eller Hjemrejsestyrelsen i forbindelse med den øvrige sagsbehandling.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Dansk Flygtningehjælp, Kommunernes Landsforening og Udbetaling Danmark. Ministeriet skal bemærke, at lovforslaget – efter at et lovudkast har været i ekstern høring – er blevet tilrettet, således at det ikke efter det foreslåede vil være muligt at kapitalisere den samlede reintegrations- og hjemrejsebistand. Lovforslaget er dels tilrettet for at sikre, at der ikke fremadrettet udrejser personer, som – på trods af den fleksible udbetaling af hjælp til repatriering/hjemrejsestøtte – fortsat har krav på at få udbetalt ydelser, mens de befinder sig i sanktionsbelagte lande, dels hensynet til, at der er tale om ydelser, som borgeren løbende opnår krav på, hvis de fortsat opfylder betingelserne herfor, og derfor ikke har et egentligt retligt krav på ved udrejsen. Desuden er formålet med den løbende bistand en løbende understøttelse af de pågældende, som ellers kan forventes at afholde sig fra at repatriere på grund af manglende forsørgelsesgrundlag i repatrieringslandet. Udbetaling Danmark vil således ikke skulle inddrages i sagsbehandlingen for så vidt angår den samlede kapitalisering af repatrierings- og hjemrejsestøtten som foreslået i det lovudkast, som blev sendt i ekstern høring.

1.7. Frihedsberøvelse

Dansk Flygtningehjælp bemærker, at de foreslåede ændringer i § 36 gør det svært at gennemskue, om paragraffens stykker, herunder henvisningerne i stk. 1, hænger korrekt sammen, hvis loven vedtages som foreslået.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig bemærkningen fra Dansk Flygtningehjælp, men har ikke fundet anledning til at justere i lovforslaget.

Dansk Flygtningehjælp bemærker, at det i lovudkastet foreslås, at bestemmelsen, der hjemler frihedsberøvelse af asylansøgere, der administrativt er udvist efter udlændingelovens § 25 a, stk. 1, ophæves i udlændingeloven og i stedet overføres som ny bestemmelse i hjemrejseloven. En bestemmelse om frihedsberøvelse af en udlænding, hvis sag om lovligt ophold (asyl) endnu ikke er endeligt afgjort, synes at høre bedst hjemme i udlændingeloven fremfor i hjemrejseloven. **SOS Racisme** bemærker, at sager om administrativt udviste ligger bedre i Udlændingestyrelsen end i Hjemrejsestyrelsen, bl.a. fordi udvisning ikke lader sig gøre i mange tilfælde, og nogle får asyl.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Dansk Flygtningehjælp og SOS Racisme. Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at bestemmelser, som regulerer frihedsberøvelse med henblik på at sikre

muligheden for udvisning, bør fremgå af hjemrejseloven, uagtet at der er tale om en situation, hvor en asylansøger fortsat har en verserende sag om asyl.

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at hensynet til de myndigheder, der anvender reglerne om administrativ frihedsberøvelse, og hensynet til, at borgerne kan overskue retsstillingen, tilsiger, at bestemmelsen i udlændingelovens § 36, stk. 3, i stedet fremgår af hjemrejseloven. Der henvises til lovforslagets afsnit 2.6.2.1.

Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker videre, at der allerede i dag er regler i hjemrejseloven, som vedrører udlændinge, hvis asylsager fortsat er under behandling, jf. eksempelvis hjemrejselovens § 14, stk. 2.

Foreningen af Udlændingeretsadvokater bemærker, at det fremgår af lovudkastet, at der ikke er tiltænkt nogen indholdsmæssig ændring af reglerne, men at det findes mest hensigtsmæssigt at flytte reglen om frihedsberøvelse af asylansøgere, der er i Dublinproces fra udlændingeloven til hjemrejseloven. Hertil bemærkes det, at det også ville være ubeføjet at ændre reglerne indholdsmæssigt, idet dette kun ville kunne ske i samarbejde med de øvrige europæiske lande, henset til at de nuværende regler er udtryk for det fælles direktiv, som også Danmark har tilsluttet sig. Yderligere bemærkes det, at overflytning er rent kosmetisk. Det er på denne baggrund Foreningen af Udlændingeretsadvokaters holdning, at reglen ikke bør flyttes fra udlændingeloven til hjemrejseloven.

SOS Racisme bemærker, at der i lovudkastet føres en lang argumentation for, at frihedsberøvelse af asylansøgere i forbindelse med Dublinoverførsler ikke overtræder international ret, men at frihedsberøvelse af asylansøgere hverken er nævnt i lovforslagets titel, i høringsbrevet eller selve begrundelsen for lovforslaget. Det er på denne baggrund organisationens holdning, at det er absurd at fremsætte dette emne som en del af det samlede lovforslag, for reelt har det ikke været i høring.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Foreningen af Udlændingeretsadvokater og SOS Racisme. Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker, at lovforslagets dele om administrativ frihedsberøvelse alene udgøres af en bestemmelse i udlændingelovens § 36, der flyttes fra udlændingeloven til hjemrejseloven, og de konsekvensrettelser i andre bestemmelser, som denne flytning medfører.

Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker, at der ikke er tilsigtet nogen materielle ændringer i den bestemmelse, der flyttes, eller de bestemmelser, der rettes som konsekvens heraf.

Det bemærkes, at lovtekniske regler tilsiger, at ændringer i en allerede vedtaget ændringslov, som endnu ikke er sat i kraft, som altovervejende hovedregel bør foretages ved at ophæve bestemmelserne i ændringsloven og nyaffatte disse. Der henvises til Justitsministeriets lov kvalitetsvejledning afsnit 2.3.6.3.

På den baggrund foreslås det i lovforslagets § 15, nr. 1, og § 1, nr. 20, 22 og 23, at tre bestemmelser i lov nr. 1191 af 8. juni 2021 ophæves og nyaffattes.

Ved nyaffattelsen af bestemmelser skal der skrives bemærkninger til hele bestemmelsen, jf. lov kvalitetsvejledningens afsnit 2.3.6.3. Dette indebærer bl.a., at gældende ret skal beskrives.

Dansk Flygtningehjælp bemærker, at det fremgår af bemærkningerne til lov nr. 1191 af 8. juni 2021, at ordningen beror på, at Danmark indgår en overenskomst med et tredjeland, samt at der afhængigt af en eventuel indgået overenskomst vil være behov for yderligere regulering. Flygtningehjælpen bemærker, at der endnu ikke er indgået en overenskomst med et tredjeland, og der synes således at være god grund til at afvente, om der indgås en sådan overenskomst, samt om en eventuel overenskomst afstedkommer behov for andre ændringer, før enkelte dele af lov nr. 1191 af 8. juni 2021 sættes i kraft som foreslået med § 1, nr. 19. Det synes unødvendigt og uhensigtsmæssigt at sætte en del af en i øvrigt problematisk lov i kraft på et tidspunkt, hvor det endnu er uvist, om ordningen bliver en realitet, og hvor det er endnu mere uvist, om der vil blive behov for yderligere ændringer, hvis den bliver en realitet. Når det samtidig vil betyde, at der i udlændingeloven kommer til at figurere en hjemmel til frihedsberøvelse som reelt er virkningsløs i og med, at § 29, stk. 1, endnu ikke findes, kan det desuden give anledning til forvirring og usikkerhed.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig Dansk Flygtningehjælps bemærkninger. Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker, at lovforslagets dele om administrativ frihedsberøvelse alene udgøres af en bestemmelse i udlændingelovens § 36, der flyttes fra udlændingeloven til hjemrejseloven, og de konsekvensrettelser i andre bestemmelser, som denne flytning medfører.

Blandt andet skal der ske konsekvensrettelser i nogle af de bestemmelser, der blev vedtaget ved lov nr. 1191 af 8. juni 2021.

Det bemærkes, at lovtekniske regler tilsiger, at ændringer i en allerede vedtaget ændringslov, som endnu ikke er sat i kraft, som altovervejende hovedregel bør foretages ved at ophæve bestemmelserne i ændringsloven og nyaffatte disse. Der henvises til Justitsministeriets lov kvalitetsvejledning afsnit 2.3.6.3.

Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker, at der ikke er tilsigtet nogen materielle ændringer i den bestemmelse, der flyttes eller de bestemmelser, der rettes som konsekvens heraf.

Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker endvidere, at det fremgår af lovforslagets ikrafttrædelsesbestemmelse, at ministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttrædelse af den foreslåede § 36, stk. 1, 1. pkt., jf. lovforslagets § 16, stk. 2. Bestemmelserne kan således sættes i kraft samtidig med de øvrige bestemmelser i lov nr. 1191 af 8. juni 2021.

Red Barnet bemærker, at de er opmærksomme på, at to af de tre bestemmelser vedrørende frihedsberøvelse er stort set identiske med de tidligere bestemmelser, og at der således primært er tale om konsekvensrettelser, der nu også omfatter frihedsberøvelse af personer, som ønskes overført til tredjeland. Det er imidlertid fortsat Red Barnets opfattelse, at der er behov for en yderligere præcisering af adgangen til frihedsberøvelse. Særligt for de udlændinge, som endnu ikke er registeret som asylansøgere, herunder uledsagede børn, er det Red Barnets bekymring, at en adgang til frihedsberøvelse på et tidspunkt, hvor udlændingen ikke har fået sin ansøgning behandlet, kan medføre, at ansøgeren bliver frihedsberøvet alene på grund af et ønske om at sikre, at den pågældende sendes til et tredjeland, og at frihedsberøvelsen kan blive urimeligt langt.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Amnesty International og Red Barnet. Ministeriet skal indledningsvist bemærke, at denne lovændring udelukkende er af teknisk karakter. Denne lovændring vil således ikke give udvidet ret til frihedsberøvelse i forhold til den gældende udlændingelovs § 36, stk. 3, ligesom lovændringen ikke vil udvide adgangen til frihedsberøvelse i forhold til lovændringen i lov nr. 1191 af 8. juni 2021. Ministeriet henholder sig derfor til sin besvarelse i Kommenteret høringsoversigt i forbindelse med fremsættelse af lovforslag nr. L 226 af 29. april 2021.

Udlændinge- og Integrationsministeriet skal bemærke, at en beslutning truffet af politiet om frihedsberøvelse af en udlænding i medfør af den foreslåede § 36, stk. 1, 1. pkt., skal indbringes for retten inden 3 døgn efter frihedsberøvelsens iværksættelse, medmindre den pågældende forinden løslades i medfør af udlændingelovens § 37. Frihedsberøvelsens lovlighed undergår således en domstolsprøvelse. Ministeriet bemærker desuden, at den foreslåede bestemmelse ikke ændrer herved.

Udlændinge- og Integrationsministeriet skal endvidere bemærke, at det i afsnit 2.4.3 i lovforslag nr. L 226 af 29. april 2021 fremgår, at det tilsigtes med ordningen, at udlændingelovens § 37, stk. 1-8, ligeledes vil skulle finde anvendelse for udlændinge omfattet af den foreslåede ordning.

Det følger af udlændingelovens § 37, stk. 8, at en iværksat frihedsberøvelse altid skal være af så kort varighed som muligt og inden for de grænser for frihedsberøvelsens samlede varighed, der fremgår af udlændingelovens § 37, stk. 8.

Udlændinge- og Integrationsministeriet skal bemærke, at indholdet af udlændingelovens § 37, stk. 8, er blevet præciseret i bemærkningerne til lovforslag nr. L 226 af 29. april 2021, således at bestemmelsens nærmere regler om frihedsberøvelsens varighed fremgår af bemærkningerne.

Foreningen af Udlændingeretsadvokater bemærker, at det er overflødigt og urimeligt, at man frihedsberøver asylansøgere, uanset deres behov for at søge beskyttelse, jf. FN's flygtningekonvention og princippet om non-refoulement i EMRK og EU-retten.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Foreningen af Udlændingeretsadvokater, men har ikke fundet anledning til at justere i lovforslaget.

SOS Racisme bemærker, at det er urimeligt at frihedsberøve asylansøgere i Ellebæk i et forsøg på at få et andet land til at tage vedkommende tilbage og ovenikøbet over for Europarådets CPT hævde, at der er tale om en "motivationsfremmende foranstaltning". SOS Racisme kan ikke se, hvorfor sagerne om frihedsberøvelse bør overføres til Hjemrejsestyrelsen og deres lovgivning. En stor del af asylansøgerne ender alligevel med at skulle have deres sag behandlet i Danmark af Udlændingestyrelsen.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig bemærkningen fra SOS Racisme, men har ikke fundet anledning til at justere lovforslaget. Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker, at det fremgår af hjemrejselovens § 1, stk. 1, at en udlænding, der ikke har ret til at opholde sig her i landet, har pligt til at udrejse. Det fremgår derudover af hjemrejselovens § 1, stk. 3, at en udlænding omfattet af stk. 1 om nødvendigt udrejser med bistand fra Hjemrejsestyrelsen, samt at politiet om nødvendigt bistår Hjemrejsestyrelsen. Det er således Hjemrejsestyrelsen, der i dag drager omsorg for udrejsen for udlændinge, hvis udlændingen ikke udrejser frivilligt, jf. hjemrejseloven § 1, stk. 3. Hjemrejsestyrelsen har ansvaret for selve udsendelsen, herunder planlægningen og tilrettelæggelsen af denne. Politiet bistår alene efter anmodning Hjemrejsestyrelsen med anvendelse af tvang og magt over for udlændinge, hvor dette er påkrævet for at sikre udsendelsens gennemførelse.

Dansk Flygtningehjælp finder, at formuleringen "ikke har medvirket" bør tages ud af den foreslåede § 36, stk. 4, 2, da det forhold, at en person ikke aktivt medvirker, ikke er ensbetydende med, at personen vil forsvinde eller unddrage sig overførsel,

og manglende medvirken alene bør ikke kunne føre til frihedsberøvelse. **Foreningen af Udlændingeretsadvokater** bemærker, at begrebet "ikke medvirken" bør defineres nærmere, da det allerede i dag er et begreb, der fortolkes forskelligt.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Dansk Flygtningehjælp og Foreningen af Udlændingeretsadvokater. Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker, at medvirkensbegrebet er defineret i hjemrejselovens § 3, stk. 1. Det fremgår således af hjemrejselovens § 3 stk. 1, at en udlænding, der ikke har ret til at opholde sig her i landet, har pligt til at medvirke til sin udrejse, herunder fastlægge sin identitet, tilvejebringe rejsedokumenter, give møde til samtaler med relevante myndigheder og til at medvirke til sin udrejse i øvrigt. Det følger videre af hjemrejselovens § 3, stk. 2, at Hjemrejsestyrelsen træffer afgørelse om, hvorvidt en udlænding medvirker til sin udrejse. Hvorvidt en udlænding medvirker til sin udrejse beror på en konkret og individuel vurdering af sagens omstændigheder.

Amnesty International bemærker, at forslaget giver politiet enekompetencen til at udøve magt eller tvang i forbindelse med frihedsberøvelsen, og at det bør præciseres, at magt og tvang kun i yderst særlige tilfælde kan benyttes og så vidt muligt bør undgås.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig bemærkningen fra Amnesty International, men har ikke fundet anledning til at justere i lovforslaget. Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker, at det ved den kongelige resolution 10. september 2019 om ændring i forretningernes fordeling mellem ministrene, jf. bekendtgørelse nr. 946 af 12. september 2019 blev bestemt, at ressortansvaret for udlændinges frivillige udrejse samt behandling af sager, der ikke indebærer anvendelse af tvang eller magtanvendelse, overføres fra justitsministeren til udlændinge- og integrationsministeren.

Politiet bistår således allerede i dag udlændingemyndighederne med at varetage opgaver, hvor det er nødvendigt at anvende tvang eller magt, eller hvor politiets tilstedeværelse i øvrigt er nødvendig af sikkerhedsmæssige grunde. Dette kan f.eks. være tilfældet i forbindelse med indhentelse af kendelse til, og i øvrigt effektivering af, tvangsindgreb såsom frihedsberøvelse, visitation, beslaglæggelse, ransagning og tvangsfremstilling på en ambassade samt ledsagelse af udlændingen til destinationslandet.

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at der ikke er et behov for at præcisere denne kompetence yderligere.

Red Barnet bemærker, at lovudkastet efter Red Barnets opfattelse er en passende anledning til at gennemgå reglerne og praksis for frihedsberøvelse efter

udlændingelovens § 36, og at en sådan revision kunne føre til, at udlændingemyndighederne afholder sig fra at iværksætte frihedsberøvelser af forældre på et tidspunkt, hvor udsendelsen af landet ikke er konkret forestående. **Red Barnet** bemærker endvidere, at der, efter Red Barnets opfattelse, ikke bør ske adskillelser af familier og dermed forhindre børns ret til familieliv – og særligt ikke på et tidspunkt, hvor der ikke er konkret udsigt til, at en udsendelse af landet vil kunne gennemføres i nogen nær fremtid.

Refugees Welcome finder, at myndighederne alt for ofte fængsler udlændinge uden at have afprøvet mindre belastende foranstaltninger, også i tilfælde hvor myndighederne ved, at personen vil blive frihedsberøvet i mange måneder og i sidste ende måske vil blive løsladt.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Red Barnet og Refugees Welcome, men har ikke fundet anledning til at justere i lovforslaget. Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker, at det fremgår af lovforslagets afsnit 2.6.1.1. bl.a., at der ikke bliver truffet afgørelse om frihedsberøvelse, hvis det efter en konkret og individuel vurdering af den pågældende asylansøgers forhold vil virke særligt belastende for asylansøgeren. Det kan eksempelvis være i tilfælde, hvor den pågældende er enlig og har små børn. Det fremgår desuden af lovforslaget, at der er tale om en videreførelse af gældende ret, hvorfor dette også vil gælde efter, at bestemmelsen i udlændingelovens § 36, stk. 3, er blevet overført til hjemrejseloven.

Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker, at såfremt en udlænding frihedsberøves i medfør af udlændingelovens § 36 eller hjemrejselovens § 16 vil domstolene inden 3 døgn skulle tage stilling til spørgsmålet om frihedsberøvelsens lovlighed og fortsatte opretholdelse, medmindre udlændingen forinden løslades, jf. udlændingelovens § 37, stk. 1. Domstolene vil under denne prøvelse bl.a. tage stilling til frihedsberøvelsens proportionalitet.

Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker, at det fremgår af udlændingelovens § 37, stk. 8, at en frihedsberøvelse i medfør af udlændingelovens § 36 eller hjemrejselovens § 16, som sker med henblik på udsendelse, altid skal være af så kort varighed som muligt, og at denne må kun opretholdes, så længe udsendelsen er under forberedelse og gennemføres med omhu. Varigheden af frihedsberøvelsen må dog ikke overstige de grænser, som er hjemlet i bestemmelsens 1. og 2. pkt.

Varigheden af frihedsberøvelsen afgøres således af domstolene, som ligeledes tager stilling til frihedsberøvelsens proportionalitet og forenelighed med Danmarks internationale forpligtelser.

SOS Racisme bemærker, at der skal lidt til, før en udlænding kan blive administrativt udvist i medfør af udlændingelovens § 25 a, stk. 1. Formuleringen "der sker således som udgangspunkt frihedsberøvelse i alle tilfælde, hvor en asylansøger er administrativt udvist efter § 25 a, stk. 1" gør, at der ikke bliver foretaget en individuel vurdering af sagerne.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig bemærkningen fra Refugees Welcome, men finder ikke anledning til at justere i lovforslaget. Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker, at der ved en vurdering af, om frihedsberøvelse skal iværksættes, altid vil skulle foretages en konkret og individuel vurdering af sagen. Det fremgår således bl.a. af bemærkningerne til lovforslagets § 12, nr. 3, at "[f]orslaget medfører, at der ikke vil skulle træffes afgørelse om frihedsberøvelse i tilfælde, hvor dette på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den pågældendes personlige forhold vil virke særlig belastende for asylansøgeren."

Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker videre, at såfremt en udlænding frihedsberøves i medfør af den foreslåede bestemmelse, skal udlændingen inden 3 døgn, medmindre udlændingen forinden løslades, fremstilles for retten, der skal tage stilling til spørgsmålet om frihedsberøvelsens lovlighed og fortsatte opretholdelse, jf. udlændingelovens § 37, stk. 1.

1.8. Fotografering og optagelse af fingeraftryk af frihedsberøvede udlændinge

Dansk Flygtningehjælp bemærker, at det fremgår af bemærkningerne til lovudkastet, at der allerede er mulighed for at ikende disciplinærstraf, hvis en person ikke vil medvirke til fotografering eller optagelse af fingeraftryk. Det fremgår ikke, at kriminalforsorgen har haft konkrete problemer med at få optaget foto og fingeraftryk, eller at manglende fotos og fingeraftryk har givet anledning til væsentlige problemer for Kriminalforsorgen.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig bemærkningen fra Dansk Flygtningehjælp, men finder ikke anledning til at justere i lovforslaget. Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker, at der er mulighed for tvangsmæssigt at optage personfotografi og fingeraftryk på personer, der afsoner en fængselsstraf, samt på personer, der er varetægtsfængslede – herunder af udlændinge, der er varetægtsfængslet i medfør af hjemrejselovens §§ 14 og 15. For denne personkreds er der mulighed for at pålægge disciplinærstraf, hvis den pågældende nægter at medvirke til fotograferingen eller optagelsen af fingeraftryk. Der er ikke hjemmel til tvangsmæssigt at optage personfotografi og fingeraftryk af udlændinge, der er administrativt frihedsberøvet i medfør af udlændingelovens § 36 eller hjemrejselovens § 16. Det er denne hjemmel, der tilvejebringes med forslagets § 1, nr. 24.

Dansk Flygtningehjælp bemærker, at personer, der ikke har begået eller er under mistanke for at have begået kriminalitet, ikke bør behandles som kriminelle, og at tvang generelt bør begrænses til det allermest nødvendige.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig bemærkningen fra Dansk Flygtningehjælp, men finder ikke anledning til at justere i lovforslaget.

Dansk Flygtningehjælp bemærker, at det alene er i få tilfælde, at en udlænding ikke før eller senere medvirker frivilligt til at få optaget foto og fingeraftryk. Flygtningehjælpen har anført, at forslaget på denne baggrund forekommer unødvendigt.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig bemærkningen fra Dansk Flygtningehjælp, men finder ikke anledning til at justere i lovforslaget. Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker, at kriminalforsorgen har oplyst, at der er behov for, at kriminalforsorgen får adgang til tvangsmæssigt at fotografere og optage fingeraftryk af de udlændinge, der administrativt frihedsberøves i medfør af udlændingelovens § 36 og hjemrejselovens § 16. Udlændinge- og Integrationsministeriet skal henvise til lovforslagets afsnit 2.7.2.

1.9. Klageadgang over hjemrejsestøtte for visse udlændinge

Dansk Flygtningehjælp finder det positivt, at lovforslaget vil give klageadgang for personer, som ønsker at klage over afgørelser vedrørende hjemrejsestøtte på samme måde, som det var muligt efter repatrieringsloven. Dansk Flygtningehjælp bemærker endvidere, at det ikke fremgår tydeligt af lovforslaget, hvilken myndighed der vil blive klageinstans, idet dette først fastsættes i bekendtgørelsen om hjemrejsestøtte.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig Dansk Flygtningehjælps bemærkninger. Ministeriet har justeret lovforslagets bemærkninger med henblik på at tydeliggøre, at visse udlændinge skal have den samme klageadgang til de samme klageinstanser, som de udlændinge, der tidligere havde klageadgang efter repatrieringsloven.

1.10. Udbetaling af hjemrejsebidand

Udbetaling Danmark ønsker at få præciseret, i hvilket omfang borgeren kan opholde sig udenfor repatrieringslandet og fortsat være berettiget til at modtage hjemrejsebidand.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig bemærkningen fra Udbetaling Danmark, men har ikke fundet anledning til at justere i lovforslaget. Ministeriet skal bemærke, at det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at reglerne for Udbetaling Danmarks administration af hjemrejsebistand efter hjemrejseloven svarer til de regler, der gælder for Udbetaling Danmarks administration af reintegrationsbistand efter repatrieringsloven.

2. Lovforslaget i forhold til lovudkastet

I forhold til lovudkastet indeholder lovforslaget følgende indholdsmæssige ændringer:

1. I bemærkningerne til lovforslagets del om frihedsberøvelse er det præciseret, at der alene er tale om ændringer af teknisk karakter, og at der ikke foretages materielle ændringer i forhold til den gældende udlændingelovs § 36, stk. 3, der med lovforslaget bliver hjemrejselovens § 16, stk. 8, og i forhold til den ordning, som blev vedtaget med lov nr. 1191 af 8. juni 2021.

Bemærkningerne er således justeret, så det fremgår, at bestemmelserne i lovforslagets § 1, nr. 20, 22 og 23, svarer til bestemmelserne i § 1, nr. 5-8, i lov nr. 1191 af 8. juni 2021.

Det fremgår ligeledes, at det ved lov nr. 1191 af 8. juni 2021 blev vedtaget at foretage en række ændringer i udlændingelovens § 36.

Lov nr. 1191 af 8. juni 2021 er endnu ikke sat i kraft.

Med lovforslagets § 1, nr. 21, foreslås det at ophæve udlændingelovens § 36, stk. 3.

Henvisningerne i § 1, nr. 5-8, i lov nr. 1191 af 8. juni 2021, vil som følge af ophævelsen af udlændingelovens § 36, stk. 3, ikke være korrekte.

Da der som følge af lovtekniske regler ikke kan foretages ændringer i en ændringslov, der endnu ikke er sat i kraft, vil bestemmelserne i lov nr. 1191 af 8. juni 2021 skulle ophæves og nyaffattes.

Det er desuden præciseret, at udlændinge- og integrationsministeren fastsætter tidspunktet for bestemmelsernes ikrafttræden, jf. lovforslagets § 16, stk. 2. Dette svarer til den ikrafttrædelsesbestemmelse, der er vedtaget i lov nr. 1191 af 8. juni 2021. Bestemmelserne vil således fortsat først blive sat i kraft, når udlændinge- og integrationsministeren beslutter at sætte den ordning, der er vedtaget med lov nr. 1191 af 8. juni 2021, i kraft. Det er videre præciseret, at udlændinge- og

integrationsministeren fremsætter forslag om revision af loven, hvis loven ikke inden udgangen af 2022 er trådt i kraft, jf. lovforslagets § 16, stk. 8.

Det er endvidere præciseret, at der med forslaget ikke er tilsigtet materielle ændringer i forhold til, hvad der blev vedtaget med § 1, nr. 5 og 7, i lov nr. 1191 af 8. juni 2021.

2. I lovforslagets §§ 12, nr. 1, og 13, nr. 9, er bestemmelsernes respektive to stykker sammenlagt siden den eksterne høring.

3. Som følge af vedtagelsen af lov nr. 2055 af 16. november 2021 om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v., kan udlændinge, der får inddraget deres opholdstilladelse efter denne lov, modtage hjemrejsstøtte, hvis de opfylder de øvrige betingelser herfor.

Lovforslagets § 12, nr. 7 og 8, er på den baggrund efter høringen ændret til også at omfatte de udlændinge, der får inddraget deres opholdstilladelse efter § 8, stk. 1, nr. 1, i lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v., således at de vil få samme klageadgang til samme klageinstanser, som de udlændinge, der havde klageadgang efter repatrieringsloven.

4. På baggrund af lov nr. 289 af 27. februar 2021 om ændring af straffeloven, retsplejeloven og udlændingeloven blev udlændingelovens § 22, nr. 9, ophævet den 1. januar 2022.

Som følge heraf er lovforslagets § 13, nr. 1, blev tilføjet efter høringen, således at henvisningerne til udlændingelovens § 22, nr. 4-9, ændres til udlændingelovens § 22, nr. 4-8, overalt i repatrieringsloven.

5. Lovforslagets § 13, nr. 5 og 6, er efter høringen blev tilføjet, således at en udlænding ikke vil kunne modtage reintegrationsbistand efter repatrieringslovens § 10, stk. 1-3, såfremt den pågældende benytter sig af adgangen til udbetaling af hjælp til repatriering efter den foreslåede bestemmelse i repatrieringslovens § 14 a.

6. Lovforslagets § 14, nr. 1, er efter høringen blevet tilføjet til lovforslaget, således at ydelser efter hjemrejseloven ikke medregnes som skattepligtig indkomst.

Herudover er der foretaget justeringer af sproglig og lovteknisk karakter. Der er ikke hermed tilsigtet en indholdsmæssig ændring af de foreslåede ordninger.